

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. ostale l. gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 281 (9283)

TRST, sreda, 3. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZAKLJUČENO DVODNEVNO ZASEDANJE EVROPSKEGA SVETA V RIMU

Kompromisni dogovor o zastopstvu skupnosti na konferenci v Parizu s proizvajalci nafte

Hud spor med Veliko Britanijo in ostalimi članicami - Sklep o neposredni izvolitvi evropskega parlamenta spomladi leta 1978 - Še vedno odprta ostala sporazanja

RIM, 2. — Evropski svet je nocoj zaključil dvodnevno zasedanje v palači Barberini v Rimu. Zasedanje se je zaključilo s kompromisom med Veliko Britanijo in ostalimi članicami Evropske gospodarske skupnosti o udeležbi deveterice na konferenci med proizvajalci in porabniki nafte, ki bo 16. decembra v Parizu. Do kompromisa je prišlo po hudem sporu, ki se je vnel v ostri razpravi predvsem med Veliko Britanijo in Zahodno Nemčijo.

Po drugi strani pa je zasedanje zabeležilo ugodni zaključek razprave o neposredni izvolitvi «evropskega parlamenta». Sklenili so, da bodo volitve spomladi leta 1978, obenem pa, da bodo takrat izstavili prebivalcem evropske deveterice enotni potni list.

Ta dva ugodna sklepa ne morata niti zdaleč zasenčiti krize, ki se

sedstvo skupnosti 1. januarja 1976. Med razpravo je prišlo do ostre spopada med britanskim predsednikom vlade Wilsonom in zahodnonemskim predsednikom vlade Schmidtom. Britanska delegacija je zahtevala neodvisno udeležbo na konferenci v Parizu, zato ker bo v kratkem postala velika proizvajalka nafte. Velika Britanija računa, da bo čez nekaj let lahko dobavljala gospodarski skupnosti 80 odstotkov porabe nafte. To pomeni, so poudarili britanski delegati na konferenci

v Rimu, da se bodo odnosi sil v gospodarstvu zelo spremenili.

Velika Britanija hoče na konferenci v Parizu ščititi svoje bodeče koristi, se pravi koristi proizvajalca in ne koristi porabnika. Zato je že dala vedeti, da bo baje kmalu postala tudi članica organizacije OPEC, ki združuje velik del svetovnih proizvajalcev nafte. Na kratko povedano, Velika Britanija hoče zaščititi predvsem ceno nafte, ker se boji, da bodo porabniki, ki so tudi najmočnejše industrijske sile na svetu, skušali čim bolj znižati ceno, kar bi jo hudo prizadelo, saj pravi, da je črpanje nafte na Severnem morju dražje kot v puščavah Bljznega vzhoda in Severne Afrike.

Na to neenotno stališče Vel. Britanije je ostro odgovoril zahodnonemški predsednik vlade Schmidt,

ki je opozoril Wilsona, naj ne podcenjuje važnosti solidarnosti evropske skupnosti. Dejal je, da se bo skupnost predstavila v Parizu, kot ena največjih skupin državljanov, ki upajo na to, da se Schmidt udaril, da bodo škodljive posledice neenotnega nastopa v Parizu močno učinkovale na splošno življenje Evropske gospodarske skupnosti.

Po daljši razpravi in predvsem po napornem posredovanju Moru in Rumorja so prišli do kompromisa. Pomno ponudi so sporčili, da je razprava o tem vprašanju prišla v položaj, da so se govorili, da bo treba odložiti pariško konferenco. To pa bi spravilo v zelo slabo luč ugled evropske deveterice predvsem pri državah v razvoju, ki bodo polnoštevno navzoče v Parizu.

Ob zaključku zasedanja je imel

predsednik italijanske vlade Moro v imenu evropskega sveta tiskovno konferenco, na kateri je dal kratko izjavo s komentarjem samo o sklepih, ki se nanašajo na neposredno izvolitev evropskega parlamenta. Dejal je, da je sklep zelo važen, saj se končno določiti datum neposrednih volitev. Izvolitev parlamenta, je dejal Moro, bo blagodejno vplivala na vsa vprašanja razvoja enotnosti in demokracije v gospodarski skupnosti. Na nekatera vprašanja članikarjev je predsednik vlade podčrtal važnost sporazuma, ki so ga dosegli na zasedanju o nadzoru nad načrtovanjem izdatkov EGS. Prav tako je pojasnil, da je zelo važen kompromis o sestavi predstavništva skupnosti na prihodnji pariški konferenci «Sever-Jug».

VČERAJ CELODNEVNA STAVKA NA VSEH ITALIJANSKIH ŠOLAH

Učno in pomožno osebje zahteva uresničitev vladnih obveznosti

12. decembra «dan delavskega boja» z osrednjo manifestacijo v Neaplju

RIM, 2. — Splošna stavka na vseh italijanskih šolah, od vrtcev do univerze, je popolnoma uspešna. Po budo za stavko je dala sindikalna federacija šolnikov. Stavke so se udeležili tudi neodvisni šolski sindikati. Učno in pomožno osebje na univerzah bo stavkalo tudi jutri in potem še en dan do 15. t.m. Sindikalne organizacije so proglasile stavko v znak protesta proti vladi, ker zavlačuje rešitev osnovnih šolskih vprašanj, zlasti pa še dogovorov o ureditvi plače in drugih vprašanj šolskega osebja. Vlada torej še ni začela izvajati niti obveznosti, ki izhajajo iz podpisane delovne pogodbe. Poleg tega na univerzah stavkajo še zato, ker zahtevajo preobrazbo didaktičnih struktur in univerzitetnega raziskovanja.

V mnogih italijanskih mestih so šolniki danes enotno demonstrirali. Največja demonstracija je bila v Rimu, ktere so se udeležili šolniki in učeno osebje šol vseh stopenj. Šolnikom so se pridružili tudi številni dijaki in delavci.

Sindikalna federacija pa je danes objavila proglas s pozivom na delavce v zvezi s prireditvijo «dneva delavskega boja», ki bo 12. decembra. V njem CGIL, CISL in UIL poudarjajo, da se sindikati enotno borijo za uveljavitev razvojne politike in za večjo zaposlitev. Menijo, da se mora ta politika osredotočiti na takojšnje učinkovite in stvarne ukrepe, ki naj zaustavijo sedanjo gospodarsko krizo in obenem ustvarijo pogoje za nov gospodarski razvoj države. Potem ko v pozivu vabijo delavce, naj se udeležijo vseh sindikalnih skupin v boju proti delodajalski politiki, ki bi hotela rešiti krizo v industriji z zmanjšanjem proizvodnje in števila delovnih mest, sindikalni manifest pravi, da je delavski boj usmerjen v predvsem proti vladi, od katere delavci zahtevajo, da sestavi stvarni gospodarski načrt z naložbami, ki bodo prispevale k čimprejšnji proizvodni preobrazbi in ustvarile nove delovna mesta na jugu. Načrt se mora nanašati na okrepitev industrijske, kmetijske, socialno - gradbene in javno - prometne dejavnosti. Največja prireditelj 12. decembra bo množična manifestacija v Neaplju, kjer se bodo zbrali delavci iz vse Italije in bo potekala v znamenju enotnega boja zaposlenih in brezposelnih delavcev severa in juga, industrije in kmetijstva za novo bolj praktično in demokratično družbo.

Danes popolnijo se je zaključila dvodnevna stavka profesoristov polidržavnih ustanov (zdravnikov, inženirjev, odvetočnikov, arhitektov, raziskovalcev in geodetov). Stavkali so, ker zahtevajo posredovanje vlade v pogajanjih za preureditev poldržavnih ustanov. Stavka je zelo prizadela širok krog prebivalstva, ker so stavkali tudi zdravniki in zdravstveno osebje bolnišniških blagajen.

Delavci industrije, ki proizvajajo gumijaste izdelke, so danes stavkali 4 ure. Stavka je ustavila delo predvsem v velikih podjetjih Pirelli, Michelin in drugih, obenem pa so stavkali tudi delavci Montedisona, zaposleni v kemijo - tekstilni industriji. Stavko so zahtevali zagotovitev zaposlitve v Montedisonu, Pirelliju in drugih podjetjih, kjer nameravajo opustiti veliko število delavcev.

chelin in drugih, obenem pa so stavkali tudi delavci Montedisona, zaposleni v kemijo - tekstilni industriji. Stavko so zahtevali zagotovitev zaposlitve v Montedisonu, Pirelliju in drugih podjetjih, kjer nameravajo opustiti veliko število delavcev.

Imenovanje voditeljev radia in televizije
RIM, 2. — Upravni svet RAI-TV je danes po dolgem času imenoval voditelje raznih radijskih in televizijskih služb. Za namestnike glavnih ravnateljev so bili imenovani Giovanni Pasquelli, Paolo Grassi in Leonardo Piccioni; za ravnatelja prve mreže TV Mimmo Scarno, druge mreže TV pa Massimo Fichera; ravnatelj radijskih mrež so: Giovanni Baldari (prva); Vittorio Citterich (druga); Furio Colombo (tretja); za ravnatelja prvega televizijskega dnevnika Emilio Rossi, drugega te-

levizijskega dnevnika pa Alberto Sensi; za ravnatelja prvega radijskega dnevnika Sergio Zavoli, 2. radijskega dnevnika Gustavo Selva, tretjega radijskega dnevnika Mario Pinzautti. Poleg tega so imenovali še nekatere druge upravne in tehnične voditelje.

RIM, 2. — Ustavno sodišče se bo sestalo 18. decembra, da izvoli novega predsednika na mesto prof. Bonifacia, ki mu je zapadel mandat preteklega oktobra.

WASHINGTON, 2. — Ameriško zunanje ministrstvo je včeraj priznalo, da prihaja iz ZDA orožje angolskima gibanjima FNLA in UNI TA. Orožje prihaja preko Zaira in s tem v zvezi je glasnik zunanega ministrstva poudaril, da Američani uradno ne podpirajo nobene od strani, ki se bori za oblast v Angoli. Američani so bili prisiljeni priznati, da pošiljajo orožje FNLA, potem ko je MPLA objavila dokaze o ameriških pošiljkah.

SREČANJE MED SINDIKATI IN VLADO

Prizadevanja za rešitev «Leyland-Innocenti»

Fiatovi predlogi za ohranitev milanske tovarne

RIM, 2. — Podpredsednik vlade La Malfa je nocoj sprejel v palači Chigi glavne tajnike CGIL, CISL in UIL. Z njimi je razpravljal o vprašanjih letalskega prometa, o tovari avtomobilov Leyland Innocenti ter o splošnem gospodarskem položaju v državi v zvezi z zaposlitvijo.

Na ministrstvu za industrijo pa se je nocoj ob 21. uri začel sestanek med ministrom za industrijo Donat Cattinom in ministrom za delo Torosom s predstavniki federacije kovinarjev o vprašanju Leyland-Innocenti. Ministra sta sindikalistom obrazilila, kaj je vlada do sedaj naredila, da se prepreči odpust z dela 4.500 delavcev milanske tovarne, še posebno pa o možnosti rešitve tovarne z ohranitvijo vseh delovnih mest v okviru posredovanja italijanske avtomobilске industrije.

Ravnateljstvo Fiat je pojasnilo, da je poslalo svoje predloge ministru za industrijo, ki se nanašajo predvsem na možnost gradnje v obratih Leyland-Innocenti malih avtomobilskih tovarnjakov. V tej zvezi Fiat pojasnjuje, da ta proizvodnja ne bi negativno vplivala na napovedane gube v Grottoamiranda na jugu, kjer naj bi Fiat izdelal novo tovarno za izdelavo avtomobusov. O omenjenem se-

stanku nismo dobili pravočasno drugih vesti.

RIM, 2. — Politični tajnik krščanske demokracije Zaccagnini bo imel v četrtek dopolnitev tiskovno konferenco za tuje časnike v Rimu.

Konferenca evropskega sveta v Rimu se je sinoči zaključila s kompromisom o zastopstvu EGS na pariški konferenci 16. decembra, na kateri bodo razpravljali o energetskih vprašanjih med državami v razvoju in industrijsko razviti državami. Do kompromisa je prišlo po dolgi razpravi, ki se je začela v ponedeljek in se je nadaljevala včeraj vs dan med Veliko Britanijo in ostalimi članicami. Wilson je zahteval, da Velika Britanija nastopi s svojo delegacijo, saj bo v kratkem, z odkritjem naftnih ležišč na Severnem morju, postala proizvajalka nafte. Razprava se je tako zadržala, da je zahodnonemški predsednik Schmidt zagrozil Wilsonu, da bo odgovoril za morebitne hude posledice neenotnega nastopa v Parizu. Govorilo se je, da če se ne bodo sporazumeli, bodo konferenco odložili, kar bo pravilo v slabo luč ugled evropske deveterice. Na zasedanju so sklenili, da bodo spomladi leta 1978 neposredne volitve za evropski parlament in da bodo tedaj izdali prebivalcem evropske deveterice enotni potni list.

Izraela letala so včeraj zjutraj ponovno napadla vrsto palestinskih begunskih taborišč, pri čemer je bilo 77 smrtnih žrtev in pa več kot sto ranjenih. V uradnem poročilu izraelske vlade o vdoru na libanonsko ozemlje je rečeno, da je šlo za letalsko akcijo proti oporiščem palestinskih gverilcev, gre pa očitno za reakcijo na sklep varnostnega sveta svetovne organizacije, ki je odločil sklicati 12. januarja razpravo o palestinskem vprašanju, ki se je budo po vsej verjetnosti udeležili tudi predstavniki PLO kot edini zakoniti predstavniki palestinskega ljudstva.

Včerašnja stavka učnega in neučnega osebja vseh italijanskih šol, od vrtcev do univerze, je popolnoma uspešna. Zato ni bilo pouka na nobeni šoli. Na univerzah pa bodo stavkali še jutri in še en dan do 15. t.m. Šolniki in pomožno osebje zahtevajo, da vlada reši vsa tista vprašanja, ki jih določa že svoj čas podpisana delovna pogodba, na univerzah pa zahtevajo preobrazbo didaktičnih struktur in univerzitetnega raziskovanja. Med stavko je bilo včeraj veliko število shodov šolnikov, katerim so se pridružili tudi dijaki in delavci.

V Španiji so spustili na svobodo osem članov ilegalne komunistične partije. Politični opazovalci povezujejo ta ukrep in imenovanje Fernandez de Mirande za predsednika parlamenta in predsednika sveta kraljstva s prizadevanji Juana Carlosa, da bi pripravil javnost o novih smernicah v španski notranji politiki.

SEDEMINSEDEMDESET SMRTNIH ŽRTEV V TREH RAZLIČNIH TABORIŠČIH

Palestinska taborišča v Libanonu tarča izraelskega zločinskega letalskega napada

Uradna izraelska verzija govori o «akciji proti oporiščem palestinskih gverilcev» - Soglasna obsodba svetovne javnosti - Egipt o odnosih s Sirijo - Odmevi v Izraelu na sklep varnostnega sveta

BEJRUT, 2. — Izraelska letala so danes zjutraj ponovno vdrla v libanonski zračni prostor ter napadla palestinska begunska taborišča. Tarča zločinskega napada so tokrat postala taborišča Nar El Bared in Bedaui v severnem Libanonu ter Nabatiyeh v južnem delu države, v bližini libanonsko-izraelske meje. Napad je povzročil po zadnjih vesteh 77 smrtnih žrtev in več kot sto ranjenih. Libanonske oblasti so sporočile, da je kakih 10 do 12 žrtev med libanonskimi državljani, vsi drugi mrtvi pa so Palestinci. Poročajo tudi, da je med žrtvami več otrok.

Podrobnosti o napadu izraelskih letal, kakih trideset reaktivcev, niso znane. Uradna izraelska verzija govori, kot po navadi, o napadu na oporišča palestinskih gverilcev, v resnici pa gre za goste obljube begunska taborišča, kjer palestinski begunci živijo nagnjeni v šotorih in kolibah sezidanih iz blata. Rake, ki so jih izraelska letala streljala so baje zalede tudi neko število, ki je na srečo takrat bilo prazna. Izraelsko uradno sporočilo o zločinski akciji nadzvočnih letal trdi, da so se vse posadke vrnile na izraelsko ozemlje.

Ponovna zločinska akcija izraelskih letal je povzročila v svetu luč ogorčenja. Med prvimi je izrazil svojo obsodbo generalni tajnik Or-

sec razprava o palestinskem vprašanju, ki se ga budo po vsej verjetnosti udeležili tudi predstavniki PLO. Prav danes je eden najvidnejših izraelskih časnikarjev Uri Avneri, do pred kratkim poslanec majhne levičarske stranke, v edinem izraelskem političnem tedniku objavil vest, da je organizacija za osvoboditev Palestine pripravljena «de facto» priznati obstoj izraelske države in torej njeno pravico do obstoja. Če bi Organizacija za osvoboditev Palestine res priznala Izrael, se bi jeruzalemska vlada znašla v zadregi, saj temelji njeno povsem odklonilo stališče do palestinskih organizacij prav na trditvi, da sledot ne priznava njene obstoja. Po teh vesteh naj bi PLO pristala na udeležbo na ženevski konferenci o Bljznem vzhodu ter tako dejansko priznala izraelsko državo. Časnikar Avneri poudarja, da gre za zgodovinsko odločitev, o kateri naj bi se Palestinci domnili v Moskvi ob zdajnjem obisku predsednika PLO v Sovjetski zvezi. Med tem obiskom naj bi tudi proučili možnost obnovitve diplomatskih odnosov med Izraelom in Moskvo, seveda v zamejnosti za ameriško priznanje PLO in za njeno udeležbo pri ženevski mirovni konferenci.

Izraelski ministrski predsednik Rabin je svojim govorom pred parlamentom ponovno obožl varnostni svet OZN, da je popustil pred «arabskim iseljevanjem» ter je poudaril, da včerajšnja resolucija krepji sovjetsko - sirsko - palestinski fronto ter nasprotuje resničnim interesom miru na Bljznem vzhodu. Varnostni svet OZN je sinoči namreč sklenil podaljšati mandat mirovnim silam svetovne organizacije na Golanu ter istočasno sklenil organizirati 12. januarja prihodnjega leta razpravo o palestinskem vprašanju, na katero budo po vsej verjetnosti povabili tudi predstavniki Palestincev. Politični opazovalci povezujejo današnji izraelski vdor na libanonsko ozemlje proti palestinskim taboriščem prav s sinočnim sklepom svetovne organizacije.

Arabske države pa gledajo na bliznjehodno vprašanje še vedno dokaj razdeljeno. Egipčani so danes obtožili Sirce, da je njihova zahteva po povezavi med obnovitvijo mandata mirovnim silam OZN in razpravo o palestinskem vprašanju, ki bo 12. januarja, propagandni manevar, češ da bi Sirija v resnici hotela doseči z Izraelom tak dogovor o umiku jezralskih sil, kot ga je dosegel Egipt na Sinaju. Združeni narodi pa že 27 let razpravljajo o palestinskem vprašanju, ne da bi dosegli kakršnekoli rezultat, trdijo Egipčani. Egipt je že pred časom zahteval takojšnje sklicanje ženevske konferencie, ki naj bi se je udeležila tudi PLO kot edini zakoniti predstavnik palestinskega ljudstva. Egipt nadalje obtožuje Sirijo, da instrumentalizira palestinsko vprašanje, da bi si zagotovila nadoblast v arabskem svetu.

MOSKVA, 2. — V sovjetskem glavnom mestu se je sestel vrhovni svet, najvišji zakonodajni organ. V Kremlju budo na plenarnem zasedanju razpravljali in odobrili načrt za gospodarski razvoj Sovjetske zveze za leto 1976 ter državni proračun za isto obdobje. Sovjetska vlada pa je danes sporočila, da bo stopnja industrijskega razvoja prihodnje leto nižja kot letos.

Soares je tudi izjavil, da njegova stranka ne bo enostransko zavrnila sporazuma z gibanjem oboroženih sil in z drugimi strankami, je pa pripravljena ponovno razpravljati o nekaterih aspektih dogovora, če so druge stranke mnenja, da je sporazum zastarel.

RIM, 2. — Predsednik republike Leone je danes sprejel na vljudnostnem obisku sovjetskega ministra za težko industrijo in energetiko Viktorja Krotova, ki je na obisku v Italiji.

PEKING, 2. — V okviru obiska Geralda Forda v Kitajski je ameriškega predsednika sprejel tudi Mao cetung. Pogovor med obema predsednikoma je trajal uro in petdeset minut, v ameriški delegaciji pa sta bila poleg Forda in nekaterih drugih funkcionarjev tudi ameriški zunanji minister Henry Kissinger in pa načelnik ameriškega urada za povezavo v Pekingu George Bush, o katerem govorijo kot o bodočem šefu zloglasne vojskne agencije CIA. Pred uradnim delom pogovorov se je Mao cetung nekaj zadržal v pogovoru s skupino, v kateri so bile žena in hčerka ameriškega predsednika in žena državnega tajnika. Srečanje med Fordom in Mao cetungom je bilo predvideno, do danes pa niso sporočili njegovega uradnega datuma.

Z dokaj nenavadnim postopkom so o srečanju med obema predsednikoma objavili z ameriške strani izredno kratko sporočilo, brez komentarja, v katerem je rečeno, da je bil pogovor posvečen široki paletici mednarodnih vprašanj, ki so jih navzočji obravnavali z veliko resnostjo.

Jutrat so bili na dnevnem redu pogovori med kitajsko in ameriško delegacijo, ki so trajali dve uri in pol. Uradno se ne ve, katere teme so obravnavali, prav gotovo pa je, da je bil proces popuščanja napetosti v žarišču razprave. O tem je pred zasedanjem poročal glasnik Bele hiše Ron Nessen, ki je tudi dodal, da bo ameriški predsednik po vsej verjetnosti zelo odločno obrazložil stališče svoje uprave.

O poteku obiska ameriškega predsednika Forda na Kitajskem krozi najrazličnejše in nasprotujoče si vesti. Prevladuje pa mnenje, da sta si obe strani dokaj narazen v svojih stališčih. Nessen je izjavil, da je bila

zdravica podpredsednika kitajske vlade Teng Hsiao-pinga «zelo iskrena», kar pomeni v diplomatskem jeziku, da je Teng Hsiao-ping, kot ob zadnjem obisku državnega tajnika Kissingerja v Pekingu, ko je pripravil dnevni red Fordovega obiska, ostro napadel ameriško politiko do Sovjetske zveze. Da bo proces popu-

ščanja napetosti v ospredju napadov kitajskih voditeljev, so Američani vedeli že od vsega začetka, upali pa so, da budo svoje kritike izrazili v nekoliko bolj diplomatskem jeziku. (Na sliki: Predsednik Ford in podpredsednik kitajske vlade Teng Hsiao-ping na pekinškem letališču ob prihodu ameriške delegacije.)

Predsednik britanske vlade Harold Wilson

vedno obstaja v Evropski gospodarski skupnosti, kar je potrdilo tudi rimsko zasedanje. Zaradi sporov o krog udeležbe deveterice na pariški konferenci «Sever - Jug» niso predsedniki vlad ulegli niti začetni obravnave o resnih gospodarskih vprašanjih, ki pretresajo skupnost, zlasti pa še vprašanja «zele- ne Evrope». Kmetijska politika EGS se je izrodila do takšne mere, da je lahko Francija nedavno enostransko prepovedala za tri mesece u-

Predsednik zahodnonemške vlade Helmut Schmidt

voz italijanskega vina proti vsem pravilom in načelom, ki uravnavajo kmetijsko politiko EGS.

Prav tako vlada še vedno velika zmeda na denarnem področju, kakor tudi še ni nobenega znaka, da bi začeli v kratkem obravnavati vprašanja ekonomske integracije. EGS je torej s kompromisom o udeležbi na pariški konferenci 16. decembra trenutno premostila eno od tistih težav, ki jo bremenijo in jo bodo še bremenile, dokler se ne bo lotila prenovitve pravil, ki so jih sprejeli pred torkilimi leti v Rimu in ki sedaj ne ustrezajo ne gospodarskemu ne političnemu razvoju Evrope in sveta.

Evropska gospodarska skupnost se bo torej udeležila pariške konferencie z zastopniki, ki budo predstavljali celotno skupnost. Toda v starih komisijah konferencie, kakor tudi na plenarnem zasedanju, bo imela Velika Britanija pravico, da lahko poseže v svojem imenu in brani svoje koristi, se pravi koristi države, ki bo v kratkem postala proizvajalka nafte. EGS bo zastopala italijanska delegacija, ki ima sedaj občasno predsedstvo skupnosti, ob njej pa budo sedeli tudi predstavniki Luksemburga, ki budo prevzeli pred-

Soares o sodelovanju s komunistično partijo

LIZBONA, 2. — Tajnik socialistične stranke Mario Soares je izjavil, da njegova stranka še vedno podpi-

TRŽAŠKI DNEVNIK

PO NEZADOVOLJIVEM DEŽELNEM PREDLOGU

ODLOČNA ZAHTEVA PO AVTONOMNEM SLOVENSKEM ŠOLSKEM OKRAJU

Pismo vprašanje deželnega svetovaleca Štoker - Svetovalske skupine SS zah-
teva izredne seje občinskih svetov - Stališče mladinske federacije PSI

Na predlog deželnega odbora o ustanovitvi šolskih okrajev v naši deželi brez upoštevanja posebnih značilnosti, ki jih za našo deželo predstavlja slovenska šola, je slovenska javnost s šolniki in študenti v prvi vrsti, odločno odgovorila že s ponedeljkovo manifestacijo po mestnih ulicah. Zahteva naših ljudi po avtonomnem slovenskem šolskem okraju pa je poudarjena z vrsto drugih pobud tudi na politični ravni.

V zvezi s predlogom deželnega odbora je deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štokar, kakor smo že poročali, naslovil na deželni odbor pismo vprašanje, v katerem meo drugim z nezadovoljstvom ugotavlja, da deželni odbor ni upošteval osnovnih zahtev slovenskega prebivalstva po ustanovitvi avtonomnega slovenskega šolskega okraja, ki so jih posebej izrekli ovisniki vseh slovenskih šol, deželni Sindikat slovenske šole, profesorji in učiteljski sveti, združenja staršev in razne kulturne organizacije. To zahtevo obsega tudi zakonski osnutek, ki ga je sam Drago Štokar predložil v deželnem svetu.

Deželni svetovalec Štokar ugotavlja, da deželni odbor v svojem predlogu sploh ne omenja obstoja slovenske narodnostne skupnosti v slovenski šoli, čeprav so sami deželi Furlanji - Julijski krajini dodelili posebni statut zaradi prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti na njenem ozemlju. Predlog deželnega odbora je tudi v nasprotju z besedilom in duhom člena 10 pooblaščenice, da določa, ki izrecno določa, da je treba pri določanju šolskih okrajev upoštevati družbene, gospodarske in kulturne značilnosti določenih področij in to načelo so ob raznih priložnostih večkrat poudarili sami deželni odbor in njegovi predstavniki.

Svetovalec Štokar omenja v svojem vprašanju tudi dejstvo, da je proti predlogu deželnega odbora v ponedeljek, 1. decembra, odločno manifestiralo slovensko prebivalstvo, v prvi vrsti pa slovenski šolniki in študentje, ki so v ta namen tudi stavkali.

Na koncu svojega pisma, sklicujoč se tudi na izjave o čim širši zaščiti etnične skupine, ki so bile izrečene ob nedavnem podpisu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo o ureditvi meje svetovalec Štokar vprašuje deželni odbor, kaj namerava ukreniti, da bi se uresničila za-

teva po ustanovitvi avtonomnega šolskega okraja v okviru slovenskih šol v Trstu in Gorici, kakor zahteva zainteresirano slovensko prebivalstvo.

Odločna stališča v zvezi s položajem, ki je nastal ob deželnem predlogu za ustanovitev šolskih okrajev na ozemlju, kjer prebivajo Slovenci, so sprejeli tudi svetovalske skupine Slovenske skupnosti v naravnem, zgonimskem, repentinarnem in dolinskem občinskem svetu. Od občinskih uprav zahtevajo, da v najkrajšem času skličejo izredne seje občinskih svetov, ki naj v skladu z zakonom razpravljajo ter se izrečejo o predlagani rešitvi. Svetovalske skupine Slovenske skupnosti ob tem ugotavljajo, da deželni predlog povsem zanika samostojnost

slovenskih šol v Italiji in je v kričnem nasprotju s komaj podpisanim sporazumom med sosednjimi državami in z duhom ter besedilom pooblaščenih obojok, ki urejajo šolsko problematiko v duhu neposredne sodelave vseh družbenih komponent.

Zahtevo po slovenskem šolskem okraju je v posebnem poročilu izrazil tudi pokrajinski tajnik mladinske socialistične federacije. Takšen šolski okraj pa ne sme po mnenju mladih tržaških socialistov predstavljati zaprtja ali nekakšnega geta za slovenske dijake, temveč mora biti v funkciji kulturnega odpiranja in na ta način prispevati k utrjevanju vezi prijateljstva in bratstva med slovenskim in italijanskim prebivalstvom naše dežele.

SESTANEK POKRAJINSKIH SVETOVALCEV

KPI in SS za naprednejše rešitve v korist Slovencev

Predstavniki obeh strank za odobritev zaščitnega zakona in
takošnjo pravico do uporabe slovenščine v izvoljenih svetih

V četrtak se sestane tržaški pokrajinski svet, ki bo načel politično razpravo o temeljnih programskih in delovnih vprašanjih. Razprava bo, razumljivo, politična, ker bo od nje odvisno tudi, če bo sedanji pokrajinski odbor Dr. Zanetija lahko še nadaljeval z delom v sedanjem političnem okviru. Kot pripravo na četrtkovno sejo na pokrajini, kakor tudi v okviru naporov, da bi dali politični krizi v naši deželi pozitivno rešitev, so se večeraj sestali predstavniki pokrajinskih svetovalskih skupin Komunistične partije Italije in Slovenske skupnosti. V skupnem sporočilu, ki sta ga podpisala pokrajinska svetovalec Piero Panizon in Bojan Brezgar, je rečeno: »Obe stranki smo glavne politične in upravne teme, za katere je pristojna pokrajina, tudi v luči splošne politične krize v naši deželi in tržaški občini.«

»Še posebej smo poudarili razne

nerešene probleme, predvsem celotno vprašanje pravic Slovencev.« V tem okviru, se nadaljuje sporočilo, »ugotavljamo potrebo po naprednejši politični rešitvi na osnovi skupne platforme, ki naj zajame silo ustavnega loka in reši na stvaren način vprašanja slovenske narodnostne skupnosti, predvsem priznanje pravice do uporabe slovenskega jezika v izvoljenih skupščinah, razpravo in odobritev zakona za globalno zaščito Slovencev, tudi kot posledica zaključkov manjšinske konference v Trstu.«

To prvo, pozitivno sočeanje med KPI in SS služi predvsem razčiščanju političnih odnosov med strankami, ki bodo odigrale pomembno vlogo pri razpletanju sedanje politične krize. Ni tajnost, da je med komunisti in socialisti pozitivno odjeknil govor Dr. Dolharja v občinskem svetu, ko je pogoji svoje nadaljnje sodelovanje pri reševanju krize s sprejemom temeljnih zahtev Slovencev. Podobno je KPI v nedavnem dokumentu pokrajinskega vodstva poudarila, da zasleduje pri reševanju krize »razmeroma razumljive cilje, programski sporazum, ki naj sloni predvsem na osvojitvi gospodarskega dokumenta sindikatov, odločnega antifašizma in stvarnega pristopanja k reševanju vprašanja Slovencev. V zvezi s tem je KPI, v svojem dokumentu, izrazila pripravljenost na najširše sočeanje ter pozvala vse demokratične organe (delavske svete v tovarnah, občinske svete, kulturne ustanove, sindikate itd.) naj podprejo zahtevo po globalni zaščiti Slovencev.

Smer konstruktivnega sočeanja med svetovalskimi skupinami ustavnega loka je poudaril tudi izvršni komite KPI na svoji ponedeljkovi seji. Tu so predvsem ugotovili, da je večina bivših zavestnikov priznala, da ko je deželni, kot v občini, da je levi center stvar preteklosti. Tako je vodstvo KPI dalo pooblastilo svetovalski skupini v občinskem svetu, da naveže stik z drugimi skupinami

in preveri tako možnost »programskega sporazumevanja« za čimprejšnjo rešitev krize. Hudo bi namreč bilo, če bi z rešitvijo zavlačevali. Zato si komunisti tudi pridržujejo pravico formalno zahtevati sklic občinskega sveta.

Deželni tajnik KD Tonutti je večeraj govoril o skrajšanem kongresu KD v naši deželi in to povezal s »preverjanjem v stranki, kdo je za enovo«, ki ga predlaga Zaccagnini.

V zvezi s krizo deželne vlade pa je Tonutti zavnil kot »kategorično« in »dogmatično« oceno KPI o predlogih demokratiziranja. Tonutti je s tem v zvezi podčrtal še enkrat, da so med komunisti in demokratizirani velike razlike in da zato KD lahko, kvečjemu, pristane na »večjo politiko v okviru deželnega sveta«, kjer lahko »pokaže sočeanje o problemih«, vendar samo pod pogojem strogega ločevanja med večino ter opozicijo.

Trinajstletni mladenič izmaknil ženski denarnico

Policija odkrila tatitca in njegove pajdaše ter vrnila
okradenki 530 tisoč lir - Prijeta tatova 10 «minijev»

Agenti letedekega oddelka tržaške kvesture so v kratki a učinkoviti akciji odkrili tri mladoletne tatitce, ki so v ponedeljek zvečer v trgovini športne opreme in orožja Marinoni v U. Roma 11 ukradli priletni ženski večjo vso denarja.

Ko je okoli 20. ure 72-letna Paola Serravalle por. Hillebrand iz Drevovala D'Annunzio hotela plačati blago, ki ga je kupila v omenjeni trgovini je opazila, da ji je nekdo ukradel denarnico, v kateri je imela približno 530.000 lir. Ženska je povedala, da je okoli nje šarila skum-

pina mladenič in da ji je verjetno eden od teh izmaknil denarnico. Eden od mladeničev je malo prej kupil nekaj športne opreme in prodajalec ga je na videz poznal. Preiskovalci so tako kaj kmalu ugotovili, da gre za 16-letnega N. K. Izsledili so ga in po polurnem zaslišanju je priznal, da je ukradel denarnico njegov prijatelj, 13-letni S. T., ki mu je podaril 150.000 lir, njegovi 14-letni sestri pa 30.000 lir. Ob takem priznanju se tudi S. T. ni mogel več izmikati in je priznal tatvino. Preostali denar je skril na domu 16-letnega prijatelja R. K., kateremu je podaril 50.000 lir, denarnico pa je vrgel v koš za odpadke v U. XXX. oktobra, kjer jo je policija kasneje našla. Okradeni Serravallu so vrnil vse denar - skupno 533.785 lir -, mladoletne tatitce pa prijavili sodišču.

Uspešno se je zaključila tudi preiskava proti 18-letnemu Marinu Cocianichu in 27-letnemu Umberto Venerju, ki jih je policija po daljšem zasledovanju v mestnem središču prišla v ponedeljek zjutraj. Cocianich in Venerja so tedaj nemudoma aretirali, kar sta bežala pred policijo z ukradenim avtomobilom. Med zasliševanjem pa sta mladeniča priznala, da sta v zadnjem času ukradla v našem mestu že 12 avtomobilov, med katerimi je 10 «minijev».

NOVI zastopnik
RENAULT
vam na razpolago
F. ZAGARIA
Trst, Trg Sonovino 6
Tel. 725-390
SERVIS IN REZERVNI DELI
Ul. Lazzaretto Vecchio 24
Tel. 62853 - 4

KNJIGE, PLOŠČE, DARILNI PREDMETI

za vsak okus

vsako starost

vsak Miklavžev žep

tržaška knjigarna

Ul. sv. Franciška 20, tel. 732-487

RAZGOVORI S STRANKAMI IN KRAJEVNIMI ORGANI

Sindikalisti nadaljujejo svoj krog posvetovanj

Te dni so se zastopniki CGIL - CISL
UIL srečali z upravitelji okoljskih občin

Vse bolj očitno postaja, da bo enotni dokument z zahtevami tržaških sindikatov glede gospodarske politike in krepitve socialnih storitev odigral odločilno vlogo tudi pri razpletanju sicer zapletene politične krize na krajevni ravni, od deželne do pokrajinske in občinske.

Svoj dokument so predstavniki sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL orisali že pred časom, takoj zatem pa začeli širok krog srečanj s političnimi strankami ustavnega loka in drugimi specifičnimi organizacijami.

Doslej so se predstavniki tržaške CGIL, CISL in UIL srečali s socialdemokrati, komunisti, socialisti, demokristjani. Srečali so se tudi s predstavniki ACLI, vendar v okviru ni sestavi, ker zastopstvo UIL se ni hotelo udeležiti tega sestanka. Sedaj sindikalisti nadaljujejo krog

srečanj. Na dnevnem redu so za prihodnje dni sestanki z liberalci, Slovensko skupnostjo, rajonskimi konzultanti, univerzo ter zvezo in družictev. Prejšnjega dne pa so se srečali tudi z zastopniki okoljskih občin.

Kot sindikalisti sami ugotavljajo, so dejansko vsi, tako politiki, kot upravitelji, podprli stališča in zahteve sindikalnega gibanja ter priznali, da se bodo morali odločiti o deželnih in krajevni organi oblasti resno sočaiti s temi zahtevami v trenutku, ko bodo oblikovali svoje programe.

Od krajevnih oblasti zahteva sindikalno gibanje predvsem stvarne obveze in določitev jasnih in neizbežnih rokov za njihovo uresničitev.

Včeraj v Trstu ni bilo pouka

Včeraj v Trstu ni bilo pouka. Tu di na univerzi so prekinili predavanja in vsakršno drugo dejavnost, medtem ko je velika večina otroških vrtec ostala zaprta, ker je po vsej Italiji in tudi pri nas stavalno učeče in neučee šolsko osebje. Marsikje so se stavki šolnikov pridružili tudi dijaki, ki so solidarizirali z njimi. Stavkajoči šolniki zahtevajo preko svojih sindikatov takojšnjo sočaitje z vlado glede podpisa nove delovne pogodbe, spoštovanje neuresničenih postavk stare pogodbe, ureditev staležev in reforme habilitacijskih tečajev.

V našem mestu se je stavki pridružili tudi sindikat slovenskih šolnikov, kar pomeni, da včeraj ni bilo pouka tudi na slovenskih šolah. Kot znano so slovenski šolniki stavkali tudi v ponedeljek in zahtevali priznanje samostojnosti slovenske šole.

Požar ali požig v Ul. sv. Franciška?

Sinoči je gorelo v stavbi na šte. 20 v Ulici sv. Franciška, kjer je poleg Tržaške knjigarne tudi sedež Centra za spoznavanje slovenskega jezika in kulture. Plameni so okoli 22. ure zajeli smetnjak v veži plošč, a ni jasno, kako je nastal požar, saj ni ob tisti uri nihče odlagal smeti. Zato ni izključena možnost, da gre za vandalsko dejanje sovinstičnih skrajnežev.

V ponedeljek v Rossetiju

«Tržaški trio» v koncertnem društvu

Peti koncert abonmajse sezone tržaškega Koncertnega društva v gledališču Rossetti, ki je bil v ponedeljek, je izpolnil «Tržaški trio», ki ga sestavljajo violinist Renato Zanetovich, čelist Amedeo Baldovino in pianist Dario De Rosa. Trio v prvotni sestavi Zanetovich - De Rosa - Lana, je začel nastopati že leta 1937, pred kakimi desetimi leti pa je čelist Lana zamenjal Baldovino. Ansambel je gostoval že po vsem svetu in s svojimi nastopi uveljavljal v svetu tudi ime mesta Trsta.

Njegov ponedeljski spored je obsegal v prvem delu Schumannov Trio v g-molu op. 110, v drugem delu pa Schubertov Trio v Es-duru op. 100.

Schumannov trio je tretji in poslednji. Napisal ga je leta 1850 in ima že vse značilnosti zadnjega obdobja skladateljeve dejavnosti. Skozi vse štiri stavke, zlasti pa skozi prvega in tretjega, se odraža neka nemirnost in kompozicijska komplikiranost. Tržaški trio ga je izvajal zanesljivo, vendar ne povsem do vrhunske homogenosti.

Mnogo več muzikalnega navdika in ubranega muziciranja z lahkonim predajanjem glasbene misli od glasbila h glasbilu, pri čemer so bili trenutki čiste virtuoznosti, je Tržaški trio izprical v znanem slovitom Schubertovem triu, v katerem so vsi trije virtuozni v celoti potrdili svojo svetovno kvaliteto raven. Za dodatek so se občinstvu, za navdušene aplavze, oddolžili še s »scherzom« iz Pregega Schubertovega tria.

Prosneto društvo Kraški dom

Z Repentabla prireja 3. 4. in 5. decembra ob 18. do 20. ure razstavo in prodajo knjig v prostorih občinske kopalnice v Repnu.

Lep dar za Miklavža je dobra knjiga.

Razna obvestila

Tržaški partizanski pevski zbor ima dne 7. decembra t.l. ob 9. uri, oziroma ob 9.30 dopoldne, svoj drugi redni občni zbor v Prosnetem domu na Opčinah. Odbor.

SPD Tabor Opčine vabi v Prosneti dom na Miklavžev razstavo knjig in gramofonskih plošč, ki bo vsak dan od petka, 5. decembra, ob 16. do 19. ure. Za Miklavža je slovenska knjiga najlepši dar. Odbor.

PD I. Grbec - škedenj prireja od petka, 5. decembra, tradicionalno RAZSTAVO KNJIG, kjer si lahko Miklavž izbere knjige in gramofonske plošče za male in velike, škedenjci vjudno vabljani.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 3. decembra FRANCISEK KSAV. Sonce vzhaja ob 7.27 in zatonja ob 16.22 - Dolžina dneva 8.55 - Luna vzhaja ob 7.40 in zatonja ob 16.59. Jutri, ČETRTEK, 4. decembra BARBARA

VREME včeraj: Najvišja temperatura 12,5 stopinje, najnižja 8, ob 19. uri 11,8 stopinje, zračni pritisk 1013, rahlo pada, brez vetra, vlaga 69-odst., nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Včeraj, 2. decembra 1975, se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa je 21 oseb.

UMRLI SO: 56-letni Poerio Sturni, 66-letni Giuseppe Segon, 53-letna Eugenia Braida por. Macchi, 79-letni Donato Antonelli, 73-letni Giacomo Bucini, 77-letni Giovanni Maizen, 68-letni Rodolfo Giombi, 76-letna Virginia Iellushich, 3 mesece stara Silvana Guarino, 56-letni Agostino Giannini, 77-letni Costantino De Marco, 90-letna Antonietta Weiglein vd. Muha, 86-letna Maria Palusa vd. Reppi, 68-letni Bruno Marzotti, 77-letna Apollonia Petar vd. Senica, 85-letna Anna Della Vedova vd. Nowohradsky, 39-letni Guido De Marchi, 73-letni Mario Canciani, 75-letna Margherita Ciagopello, 61-letni Egidio Soppani, 56-letni Agostino Ossich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamara & Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
Godina - Patuna, Trg S. Giacomo 1; Alla Minerva, Grigolon, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità d'Italia 4.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 725-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavije: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST
Kulturni dom
30 let neprekinjenega delovanja
Aldo Nicolaj
STARA GARDA
(tragikomedija v dveh dejanjih)

Prevod Borut Trekman
Scenograf Edvard Zajec
Režija MARIO URSIC

DANES, 3. decembra, ob 20.30 - IZVEN ABONMAJA
V nedeljo, 7. decembra, ob 16. uri - IZVEN ABONMAJA
Abonenti SSG imajo popust.

Rezervacija vstopnic od danes dalje od 10.30 do 12.30 (razen nedelje), prodaja 1 uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

Krožka za družbene

in politične vede

»P. Tomazič in «Che Guevara»

DANES, 3. decembra, ob 20. uri bo v dvorani Ljudskega doma (Ul. Madonina 19) predaval deželni tajnik v Gornjem Počizju in član CK KPI

ANSELMO GOUTHIER

na temo:

»Komunisti in narodnostno vprašanje v Gornjem Počizju«

Sledila bo razprava.

Na razpolago bo prevajalec.

Predsedstvi

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

Anton Leskovec

DVA BREGOVA

Drama - iz življenja beravcev - v dveh delih

Po dramaturški redakciji M. Beline - priredil J. Babič

Scena Demetrij Cej

Kostumi Marija Viduova

Besedilo pesmi Miroslav Košuta

Glasba Aleksander Vodopivec

Lektor Majda Krizajeva

Režija JOŽE BABIČ

V soboto, 6. decembra, ob 20.30 v občinski telovadnici v Dolini

Predstava bo pod pokroviteljstvom dolinske občinske uprave

ŠD ADRIA IZ LONJERJA

sklicuje danes, 3. decembra, ob 20.30 v društvenih prostorih

REDNI OBČNI ZBOR

z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev

2. Foročila

3. Razprava

4. Razrešnica staremu odboru

5. Volitve novega odbora

6. Razno

Tržaška knjigarna

in PD «IGO GRUDEN»

priredita v Nabrežini 3. in 4. decembra od 16.30 do 20. ure

MIKLAVŽEVO RAZSTAVO

NAJNOVEJŠIH KNJIG IN PLOŠČ

V petek, 5. decembra, ob 17. uri pa bo sv. Miklavž obisk naših otrok.

Vse prireditve bodo v društvenih prostorih.

SPD I. GRUDEN

priredi v petek, 5. t.m., ob 17.30

PRIHOD SV. MIKLAVŽA

Vjudno vabljani

PD «S. ŠKAMPERLE»

Sv. Ivan - Trst

priredi v soboto, 6. t.m., ob 17. uri na stadionu 1. maj

MIKLAVŽEVANJE

Darila bomo sprejemali v petek, 5. t.m., od 19.30 do 21. ure.

Prisrčno Vas vabimo, da pripeljete svoje otroke.

MIKLAVŽEVANJE

v petek ob 15. uri v stari šoli na Colu.

Vabljani!

Prosneto društvo Kraški dom

z Repentabla s sodelovanjem osnovne šole Alojz Gradnik priredi

MIKLAVŽEVANJE

v petek ob 15. uri v stari šoli na Colu.

Vabljani!

Mali oglasi

MLADENIČ, ki je pripravljen posvetiti se častniškemu, naj napiše pismo na upravo Primorskega dnevnika pod šifro »Bodočnost«. V njej naj navede podatke o svojem študiju in morebitnem dosežkem delu ter svoj naslov.

CISTILINCA «La Triestina», Ul. Zvezonzi 4 in Ul. Madonina 38, Trst, čisti obleke, krzna, antilope, koštrune - barvanje vseh vrst obk, specializirana in barvanju po vzorcu. Ob sobotah zaprto.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST
Kulturni dom
GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE
Klaus Eidam
OSTRŽKOVE DOGODIVŠČINE

Prevedel Ervin Fritz
Scena Demetrij Cej
Kostumi Milena Kumar
Glasb. oprema France Lampert
Koreografija Janez Mejak
Režija Emil Aberšek

JUTRI, 4. decembra, ob 15.30. Rezervacija vstopnic od 10.30 do 12.30, prodaja eno uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

PO PODATKIH MEINE POLICIJE

V preteklem novembru čez mejo nekaj nad 3.200.000 prehodov

Znaten napredek v primeri z lanskim novembrom
Februarja v Trstu «mesec jugoslovanskega klienta»?

Včeraj smo na tem mestu navedli, da tudi ob letošnjem državnem prazniku v matični domovini ni bilo na Tržaškem pričakovane «navale» jugoslovanskih turistov in da je bilo v soboto, 29. novembra, po tržaških ulicah komaj nekaj avtomobilov in avtobusov z jugoslovansko registracijo več kakor ob drugih sobotah. Kljub temu lahko danes zabeležimo, da je mejni promet v preteklem novembru občutno presegel lanskega: po podatkih mejne policije je namreč v tem mesecu na Tržaškem prečkalo mejo 3.233.140 ljudi, medtem ko so jih v novembru lani naštel 2.014.684.

V mednarodnem prometu (s potnimi listi) je pretekli mesec stopilo čez mejo v obeh smereh 1.622.938

ljudi, medtem ko so jih naštel v istem mesecu lani 1.008.252. Pri tem je na italijanske državljane odpadlo 747.844 (lani 475.765), prehodov, na tuje pa 875.094 (lani 532.548) prehodov.

V malobrojnem prometu (s preputnicami) sta v novembru stopila na sosednja področja 1.610.202 človek. Tudi ta promet je zabeležil podobno razvojo kakor mednarodni promet s potnimi listi, saj so mejni organi v lanskem novembru zabeležili 1.006.432 prehodov z omejenim dokumentom. Pri letošnjem novembrskem prometu je odpadlo na italijanske državljane 1.100.092, na jugoslovanske državljane pa 509.510 prehodov (v lanskem novembru 696.074 oziroma 310.358 prehodov).

Kar zadeva obisk jugoslovanskih

državljanov ob dnevu republike, je tržaške trgovce v precejšnji meri presenetila pobuda goriških kolegov, ki so se dogovorili, da bodo ob tej priložnosti priznali jugoslovanskim klientom ugodnejši menjalni tečaj za dinar. V kolikšni meri je pobuda uspela, je težko reči, gotovo pa je, da so se tukašnji poslovni krogi začeli posvetovati, kako naj bi tudi sami zopet pritegnili večje zanimanje jugoslovanskih kupcev za tržaške trgovine. V tej zvezi smo včeraj zvedeli za zamisel, da bi v bližnji prihodnosti organizirali v našem mestu poseben «mesec jugoslovanskega klienta». Najbolj prikladen za to pobudo ni bil po mnenju številnih trgovcev februar, ki je val nakupov v zvezi s tukašnjim «13. plačo» že mimo in ko nastaja vsako leto mrtvilo.

CGIL se hoče tudi organizacijsko usposobiti za doseg svojih ciljev

Pokrajinski tajnik Gianni Petrali je analiziral stanje v posameznih panogah ter ponudil organizacijske rešitve - Pozdrav sindikatov iz Nove Gorice

Nad 200 aktivistov CGIL iz Gorice se je včeraj zbralo pri Marini Julij na pokrajinskem organizacijskem shodu, sklicanem z namenom, da bi se okrepilo organizacijsko strukturo sindikata dosegle večje učinkovitost sindikalno-političnih stališč.

Shoda so se udeležili tudi predstavniki CISL, Colautti, UIL, Bregant, delegacija ACLI ter tričlanska delegacija občinskega sindikalnega sveta iz Nove Gorice, ki jo je vodil podpredsednik Franc Humar, sestavljala pa sta jo tajnik Bruno Tuta in član sindikalne komisije za mednarodne stike Guido Gilanc.

Novi pokrajinski tajnik CGIL Gianni Petrali, ki se je tokrat prvič javno predstavil, je najprej podrobno analiziral stanje v posameznih industrijskih panogah ter ugotovil, kako splošna gospodarska kriza s posledicami za proizvodnjo in tudi zaposlovanje udarja po kovinarstvu, tekstilnih delavcih, gradbenih, delavcih v kemikalijah, tovarnah, kmetih, prodajalcih v trgovinah z jestivami in kako položaj se prav posebej zaostreje energetske krize. Petrali je omenil bolj delavce na teh sektorjih ter poudaril potrebo po tesnejšem sodelovanju, da bi onemogočili nastajanje «avtonomnih sindikatov fašistične kova», Petrali je zelo poudaril važnost boja za reformo javne uprave, da se ne bi dogajalo, da bi državna birokracija razvedrila sindikalne pridobitve. Enotno sindikalno gibanje se mora boriti za takšno kreditno politiko, ki bo pospeševala naložbe v proizvodne namene. Potrebno je sprejeti takšne finančne in denarne ukrepe, ki bodo omogočili spremembe tako v javnem kot v družbenem proizvodnem sektorju.

Izhod iz sedanjih krize nakazuje, da CGIL in enotno sindikalno gibanje z novo strategijo, ki predlaga nov model gospodarskega razvoja z uresničevanjem politike reform.

Svoje zahteve bodo sindikati predstavili na zborovanju 12. decembra v Trzinu, ko bodo s stavko sodelovali v vsedržavnem sindikalnem boju, da dosežejo od vlade spoštovanje sprejetih obveznosti za gospodarski razvoj Juga.

Petrali je nato analiziral sindikalno organizacijo, ki ima razredni značaj in ki bo učinkovita le, če bo odkrito spregovorila o svojih slabostih in mejah. Potrebno je odkriti pogoje, če se hočejo posodobiti metode dela in vodenje organizacije in če se hočejo izmenjati izkušnje, ki jih hoče CGIL prenesti v družbeni okvir. V zvezi s tem so udeleženci shoda pregledali organizacijsko stanje sindikata, članstvo in finančni položaj, kadrovske politike ter sindikalno izobraževanje kakor tudi strukturo CGIL in enotne sindikalne federacije.

Po Petralijevem poročilu je shod pozdravil Franc Humar, predstavnik občinskega sindikalnega sveta Nova Gorica, ki je dejal, da pristnost sindikalistov iz Nove Gorice dokazuje povezanost obeh delavskih organizacij, ter izprijče uspešnost medsebojnega delovanja na načelih medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter enakosti. «Z našim dolgoletnim sodelovanjem smo prav gotovo odločno vplivali na razvoj odnosov med sindikati, odklanjanje nerazumnih in spornih vprašanj, tako da so tudi ti, ki so hoteli vrtni krog zgodovine nazaj, morali spoznati stvarnost, ki jo vsebuje pravkar sprejeti sporazum med Jugoslavo in Italijo. Poleg tega — je dejal Franc Humar — da bo ta pomembni dogovor v mnogostorilni korist obsejnemu prebivalstvu ter delovnim ljudem obeh držav, predstavlja svetli primer razreševanja mednarodnih odnosov na osnovi dogovaranja med narodi brez vmešavanja drugih».

Dopoldansko zasedanje je vodil predsednik FIOM Renato Papais, ki

Drevi shod poslance Fortune

Poslanec Loris Fortuna bo drevi, ob 18. uri, imel v goriškem Verdievem gledališču, skupno z radikalnim prvakom Marcom Pannelo in voditeljem gibanja za uvedbo splava Adelo Faccio, javno zborovanje.

SKUPŠČINA OBRTNIŠKE BOLNIŠKE BLAGAJNE

Zdravstvena reforma zaključuje 20-letno delovanje obrtniške bolniške blagajne

Povprečni prispevek zavarovanca bo prihodnje leto znašal 48.000 lir, ali 15 odstotkov več kot letos

Na skupščini delegatov obrtniške bolniške blagajne so odobrili proračun za leto 1976. S tem letom se bo namreč zaključilo 20-letno razdobje samostojnega upravljanja te bolniške blagajne, ki jo bo do 30. junija 1977, leta ukinitve — podobno kot vse ostale bolniške blagajne — z zdravstveno reformo. V uvodnem poročilu je predsednik Giuseppe Ballardis orisal delovanje te ustanove ter pojasnil, kakšna bo oskrba v prehodnem razdobju, dokler ne bo prišla veljavna zdravstvena reforma in bo bolniška oskrba poenotena. Predsednik je govoril o omejenih možnostih tako glede obsega zdravstvene oskrbe za obrtnike kakor tudi o težavah za razširitev neobvezne in dopolnilne zdravstvene pomoči ter je s tem v zvezi navedel perspektive za večji obseg zdravstvene pomoči na prostovoljni podlagi.

Navedel je številne organizacijske naloge, ki jih v odnosu do države ponuja sedanje prehodno razdobje. Predvidena je namreč ustanovitev koordinacijskega delovnega odbora, ki bo v prehodnem razdobju usklajeval delovanje posameznih delovnih odborov ter ga prilagajal delovnemu zdravstvenemu načrtovanju ter delovanju bolnišnice.

Gospodarsko - finančni položaj obrtniške bolniške blagajne nasproti bolnišnicam se bo občutno izboljšal s prispevkom države in prispevkom kategorije. Letošnji obračun bodo zaključili s 15 milijoni lir primanjkljaja, medtem ko bodo morali prihodnje leto prispevek zvišati. V prihodnjem letu bodo potrebovali 106 milijonov lir za 29.000 specialističnih pregledov, 24 milijonov lir za zdravila, 2,5 milijona lir za doklade novorojenčkom.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

in Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ priredita v petek, 5. decembra, ob 15. uri v Prosvetni dvorani v Gorici

MIKLAVŽEVANJE

Na sporedu so nastop gojenec Glasbene šole, prizorček «Veliki paket» in prihod Miklavža.

Vabljeni otroci!

PROMETNA NESREČA PRED RDEČO HIŠO

Avtomobilistka iz Krmina do smrti povzela jugoslovansko žensko

Na tem mestu je promet z vozili zelo nevaren

Na Trgu Kuge pred Rdečo hišo se je pripetila včeraj, nekaj pred 13. uro, huda prometna nesreča, ki je terjala življenje jugoslovanske državljanke. Gre za 43-letno Angelo Cibi, po rodu iz Grgarja, ki je bivala v zadnjem času v Desklah. Ta je prihajala peš iz UL. Aljano in prečkala po zebraštrah črto nad široko cestišče, ki služi kot obvoznica prometu pred mejnim prehodom pri Rdeči hiši. Tedaj je pridvela po tej obvoznici iz UL. Giustiniarja z avtomobilom Renault 5 TL 19-letna Mariarosla Sfiliovi iz Krmina. UL Barzelli 12. Soferka je podrla jugoslovansko državljanko na zebraštrah črto, tako je namreč ugotovila prometna policija, in jo zanesla 17 metrov naprej preden je lahko ustavila vožnjo. Očividci so takoj poklicali rešilce, Cibi je bila po vseh priznanih prijetih za mrtvo. Na kraj nesreče je takoj prihitela tudi izvidnica prometne policije, ki je izvedla preiskavo.

Promet na tej obvoznici je zelo nevaren, kajti malokdo spoštuje predpis o omejitvi hitrosti na 50 kilometrov na uro, poleg tega pa je tu veliko manevriranja tovornjakov in cele vrste drugih vozil.

Treba bi bilo, da bi občinska uprava kako poskrbela, da bi bil promet varnejši.

Kraja 2 milijonov lir v pisarni zavarovalnice

Neznanci so včeraj ponoči ukradli v pisarni zavarovalne družbe Intercontinentali assicurazioni v UL. Fatebenefratelli 26 dva milijona lir. Včeraj jutraj ob 7.30 je čistilka, ko je prišla v pisarno, opazila, da je vsa pisarna v neredu, in je takoj poklicala uradnika Daria Perega. Ta je prihitel in ugotovil, da so neznanci ukradli iz edinega, s ključem zaprtega, predala v pisarni dva milijona lir. Krajo je Perego prijavi pri policiji.

● V ambulantni zelenega križa v ulici Mameli imajo nov urnik za dajanje injekcij. Ambulanta bo odprta ob delavskih urah od 8.30 do 12.30 in od 16.30 do 18.30. Ob sobotah popoldne in ob praznikih je ambulanta zaprta.

JUTRI ZVEČER OB 20.30

Pesnik Marko Kravos gost Mladinskega krožka

Govoril bo o slovenski založniški dejavnosti v Italiji

Mladinski krožek priredi jutri, 4. decembra, na svojem sedežu na Svetogorski cesti št. 84 srečanje s pesnikom Markom Kravosom, ki bo govoril o slovenski založniški dejavnosti v Italiji.

Kravos to področje zelo dobro pozna, saj je urednik knjižnih izdaj pri Založništvu tržaškega tiska. Predavanje bo zanimivo, ker se je v zadnjih letih založniška dejavnost pri nas izredno okrepila in popestrila. Slovenske založbe v Italiji, predvsem pa Založništvo tržaškega tiska, so posvetile naši besedi in knjižni veliko pozornost. Njihove objave niso več priložnostne, ampak se usklajujejo s čisto dohodnimi potrebami in načrti. Zalozbe izdajajo dela iz različnih panog, od leposlovja pa do znanstvenih raziskav.

Mladinskemu krožku se je zdelo prav, da omogoči bralcem, da se vprašanji zamejskega založništva

podrobneje seznajajo. Bralec je namreč najvažnejši dejavnik vsake založniške dejavnosti in je zato prav, da ve, kako založba dela. Na predavanje so vabljeni vsi, ki jim je pri srcu življenje in usoda naše knjige. Srečanje v Italiji ima najdragocnejšo, saj je jasen pokazatelj naše vitalnosti in ustvarjalnosti.

Danes koncert praskih glasbenikov

V palači Attens bodo drevi, ob 21. uri, imeli koncert božičnih pesmi češkoslovaški pevci in godbeniki. Na koncertu sodelujejo skupini «Canticum pragens» in «Camerata novus». Na programu imajo dela češkoslovaških pa tudi drugih glasbenikov. Koncert prireja goriška občinska uprava.

Umetniška dejavnost v psihiatrični bolnišnici

V goriški psihiatrični bolnišnici bodo uredili laboratorij za vizualno umetnost, da bi tako nadaljevali že začeto delo, ko so priredili razne slikarske razstave. Ta laboratorij urejajo v sodelovanju s klubom posoških slikarjev. Otvorili ga bodo v nedeljo, 21. decembra. Slikarji, kiparji, fotografir in drugi umetniki naj pridejo ta dan v psihiatrično bolnišnico, kjer bodo lahko napravili dela, ki bodo kasneje razstavljena in tudi na prodaj. Izpustek bo šel v korist kluba, ki skrbi za zdravljenje bolnikov.

Protest goriškega zavoda za ljudske hiše

Upravni svet goriškega zavoda za ljudske hiše je na svoji zadnji seji zvečer 2. decembra, na 12. seji, sprejel sklep, da se zavod uprta v izdajanje ljudskih hiš. Z državnim zakonom št. 492/75 je bilo naš deželni zakonodajni zavod za ljudske hiše v drugih pokrajinah, goriška pa je bila izvežeta. Kljub dejstvu, da so že pri prejšnjem nakazilu dali goriškemu zavodu malo denarja. Upravni svet goriškega zavoda protestira proti takemu načinu razdeljevanja fondov, ker pomeni precejšen udarec gradbeni dejavnosti na Goriškem.

KULTURNI KROŽEK BRISKE MLADINE

priredi v nedeljo, 7. decembra, ob 17. uri v mestnem gledališču v KRMINU, s sodelovanjem Stalnega slovenskega gledališča, Slovenske prosvetne zveze in Zveze slovenske katoliške prosvete

3. SLOVENSKE VEČER

Vabljeni!

Kino

Gorica
VERDI 17.15—22.00 «Divina creatura». L. Antonelli in M. Mastroianni. Barvni film. Mladini po 14. letom prepovedan.
CORSO 18.15—22.00 «Amici miei». U. Tognazzi, G. Moschini. Barvni film. Mladini po 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO 17.30—22.00 «I racconti di Canterbury». H. Griffith. N. Davoli. Barvni film. Mladini po 14. letom prepovedan.
CENTRALE 17.00—22.00 «Mena forte, più forte...». G. Hahn. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Blue jeans». G. Guida, P. Carlini. Barvni film. Mladini po 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 «Ci sono dentro fine al collo».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Quando i caffè bevano le cornas».

Nova Gorica

SOCA «Cleopatra Jones». Ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Mali greh». Italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Vražji agenti». Italijanski barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriške matičnega urada
ROJSTVA: Andrea Olivieri, Nadia Jazbar, Jessica Giorgi, Valentina Pohlen.

SMRTI: 70-letna upokojenka Veria Vittori, 75-letna upokojenka Maria Marizza vd. Stabile, 48-letni delavec Aldo Mauro, 92-letni upokojenec Pietro Patterin, 57-letna upokojenka Gina Mosetti por. Porc. 81-letna upokojenka Brigida Gerin vd. Vecchi, 82-letni Giuseppe Fornasin.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Goriški dežurni lekarni D'Udine, Fr. Franciska, tel. 21-24.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna v Trzinu «S. Antonio», U. Romana 147, tel. 40-497.

POUČNO IN ZANIMIVO PREDAVANJE

NARODNOSTNI IN RAZREDNI BOJI V JULJSKI KRAJINI

Govorili so dr. Milica Kacin-Wohinz, Vincenzo Marini in dr. Piero Panizon

V ponedeljek zvečer je bilo na sporedu predavanje «Narodnostni in razredni boji v Juljski krajini» ciklusa, ki ga prireja tržaški Inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Juljski krajini. Prva je spregovorila dr. Milica Kacin-Wohinz, sodelavka Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V svojem predavanju se je dotaknila predvsem narodnostnih pogledov vprašanja in tako v glavnih oblikih podala pregled gibanj, ki so se porodila v naši deželi med dvema vojnama, začenši od ustanovitve Edinosti (leta 1919), ki si je 1. 1921 priborila 5 poslancev v parlamentu, ki pa se je leta 1923 razcepila v narodno-liberalno in v krščansko-socialno strujo in si tako že na volitvah 1. 1924 nakopala nezaupevanje v parlamentu sta bila izvoljena samo dva predstavnika. Leta 1927 je nastalo gibanje Tigr, ki je v revolucionarnem delovanju videlo edino možnost obstoja. Njegovo delovanje je Komunistična partija ocenila sicer kot razumljivo. Njegovo delovanje je Komunistična partija ocenila sicer kot razumljivo. Njegovo delovanje je Komunistična partija ocenila sicer kot razumljivo.

Vincenzo Marini je takoj pojasnil, da se bo njegova analiza osredila v glavnem na gospodarsko stanje goriške pokrajine, kjer se je pojavila vprašanja imigracijske politike, ki jo je fašizem izvajal predvsem v Vipavski in v Soški dolini. Ekonomsko stanje se je tako poslabšalo (tudi zaradi ujavljanja spolovine), da je leta 1930 postalo nevdružno. Predvsem so pri tem trpeli slovenski kmetje, ki so jih celo nadomestili z italijanskimi. Tudi na industrijskem področju so Slovenci utrpeli največ škoda, saj so bila v tržaški ladjedelnici namenjena njim najtežja dela. Na splošno so bili pogoj za delo zelo hudi in razsajala je brezposelnost.

Na koncu je dr. Piero Panizon spregovoril o delavskem in nacionalnem gibanju v deželi. Dr. Panizon je pojasnil, da je pri tem preučeval razločilo tri obdobja, in sicer prvo, od 1. 1918 do 1. 1922, ko se odvijajo odkriti boji in ko deluje na odr delavski razred, drugo, od 1. 1922 do 1. 1926, ko se vzporedno z delavsko bojevitostjo odvijajo ilegalna organizacija političnih in sindikalnih sil, okrog katerih se vedno bolj zbira delavstvo, tretje, od 1. 1926 do 1. 1941, ko oblast, s posebnimi zakoni, izolira Komunistično partijo. Leta 1929-30-31 so leta opuščanja oportunitizma in pasivnosti.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

PISMO UREDNIŠTVU

K poimenovanju boljunske šole

Prejeli smo in objavljamo:

«Z veseljem smo sprejeli vest, ki jo je objavil Primorski dnevnik prejšnjo nedeljo, da je bil v Rimu odobren predlog, da se osnovna šola v Boljuncu poimenuje po boljuncem rojaku skladatelju Franu Venturiniu. Vest so izpopolnili nekateri življenjski podatki, ki so deloma netočni. Odkhod Venturinija v Jugoslavijo leta 1927 ni bil posledica ukinitve slovenskih šol po Gentilijevi reformi, kot bi se sklepalo iz formulacije nedeljskega članka, saj je Venturini poučeval na zasebni šoli pri Sv. Jakobu, ki pa je bila ukinita kasneje, v oktobru 1930. Njegov ilegalni beg je preprečil njegovo konfinkacijo. Venturini je bil eden prvih, če ne prav prvi Slovencev, ki je bil pozvan, da se prečisti komisiji za konfinkacijo. Seveda mu ni grozila konfinkacija zaradi pedagoškega in glasbenega dela; Venturini se je takrat angažiral tudi v političnem delu. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

Tudi ni bil pokopan v Ljubljani, kot pravi nedeljsko poročilo. Prišel je na grob mrtvega v Trst. Med drugim je bil tudi upravniki tehničnih «Novice» in tajnik «Solskega društva», ki je po ukinitvi delovanja družbe Sv. Cirila in Metoda v zamestju zbiralo sredstva za bivio Ciril-Metodovo šolo in za otroške vrtce, ki smo jih imeli še nekaj v mestu in bližnji okolici.

V Dolini tečaj slovensčine za Italijane

Krožek za družbena vprašanja «H. TUMA» iz Trsta organizira na pobudo sekcije PSI - Dolina tečaj spoznavanja slovenskega jezika za Italijane. Tečaj se lahko udeležijo vsi. Tečaj se bo pričel jutri, 4. t.m., ob 20. uri v slovenski osnovni šoli v Boljuncu. Ciklus tečaja bo trajal skupno 50 ur, razdeljen na dve tedenski lekciji po približno eno uro.

KMEČKA ZVEZA

vabi vinogradnike na srečanje in posvetovanje o vinu z inž. Zvonimiro Simčičem, znanim strokovnjakom za vinogradništvo in kletarstvo, direktorjem zadrudne kleti v Dobrovem,

v petek, 5. decembra, ob 19. uri na Prosoku v prostori prosvetnega društva (Soševa hiša)

nešen s tržaškega pokopališča 30. oktobra 1966.

Pred poimenovanjem boljunske šole je bilo treba podatke o delu in življenju Frana Venturinija se spomniti, da je bil v Boljuncu in vsem dolinskim občanom prikaže v celoti lik moža, kateremu posvečajo Brezani eno izmed svojih šol. Gotovo je malokomu, zlasti mladim rodoljubom, da je bil Venturini pri koncu prve svetovne vojne dolinski župan in da ga je po prihodu Italije zamenjal vladni komisar. Pa tudi njegovo glasbeno organizacijsko delo v emigraciji in njegove napore pri obnavljanju naše otroške in primorske kulturne tradicije bo treba pravilno oceniti. 18. oktobra 1952, citiran v nedeljskem članku kot smrti dan Frana Venturinija, je tudi zgrešen. Morda ima vmes prste tiskarski skrat. Venturini je umrl 8. oktobra 1952. Časa je še dovolj, da se do poimenovanja šole spopolnijo točno vsi življenjski podatki.

O «ruskem bataljonu» Bazoviške brigade

Spoštovano uredništvo!

V vašem poročilu o proslavi Bazoviške brigade, oziroma njenega delovanja v boju za osvoboditev Opčin, ki je bila v nedeljo v opusnem Prosvetnem domu, sem zasledil neko netočnost, ki jo želim pojasniti zaradi zgodovinske resnice.

Med drugim je rečeno, da so se v slovenski partizanski vojski borili tudi borci drugih narodnosti, med temi tudi sovjetski vojniki, ki so pobegnili iz nemškega vojnega «jetništva» (podčrtal pisec). Resnica ni prav tako. Skoraj vsi sovjetski vojniki, ki so sestavljali tako imenovani «ruski bataljon» Bazoviške brigade, so prebegli k partizanom iz nemške vojske, v katero so bili vključeni potem, ko so bili v prvih mesecih vojne zajeti na ruski fronti in nekaj časa preživeli v taboriščih. Ljudje so jim pravili «Morgolci», čeprav niso bili prav vsi Morgoli, marveč je bilo med njimi tudi nekaj Ukrajincev, Azerbejdžanov in Gruzincev. K partizanom so prebegli le ti, ki so imeli dovolj patriotskega duha in ki so se zavedali, da njihovo mesto ni v nacistični vojski, temveč med slovenskimi ali italijanskimi partizani, ki se borijo za svobodo svoje in tudi za svobodo njihove sovjetske domovine. Mnogi so izkoristili prvo priložnost za pobeg iz nemške vojske tudi pod vplivom propagandnih akcij v obliki letakov, rušnic, ki so jih na razne načine širili v njihovih vrstah propagandni oddelki enot IX. korpusa. Nekaj takih letakov je napisal tudi znani diverzant Mihajlov (tudi on je ušel iz nemške vojske), ki je sodeloval s propagandnim oddelkom štaba IX. korpusa.

Večina teh, iz nemške vojske prebeglih, sovjetskih vojakov, se je v naših partizanskih vrstah srčno borila in mnogo jih je tudi padlo. To je zgodovinska resnica, kakor je zgodovinska resnica, da niso ušli iz nemških taborišč, kar je bilo med drugim praktično nemogoče, pač pa iz nemške vojske. Vse kar sem navedel vem iz lastnega doživljanja.

Tovariško vas pozdravljam
Bivši borec IX. korpusa.

V Kosovelovi knjižnici razstava o partizanskem pesniku Kajuhu

Zanimiva razstava bo odprta do 26. decembra

V času, ko

INTERVJU REVIJI «PANORAMA» O PROBLEMU SPLAVA

De Martino: PSI zagovarja svobodno odločitev ženske

Socialisti pa ne nameravajo izvajati obstrukcionizma, ker je v tem trenutku nemogoče paralizirati dejavnost parlamenta
Nevarni aspekti referendum - Odnosi s katoličani in komunisti

RIM, 2. — «Problem splava za PSI ni ideološko vprašanje, niti ne čemo izvajati nasilja nad verskim ali moralnim prepričanjem tistih, ki menijo, da mora biti splav prepovedan», je dejal tajnik PSI De Martino v intervjuju, ki ga bo objavil tednik «Panorama» v prihodnji številki.

De Martino je orisal predlog, ki ga je njegova stranka dala o splavu in poudarila, da temelji na treh načelih: na brezplačnosti, na popolni oskrbi ženske in na pravici ženske, da sama odloča v prvih 90 dneh nosečnosti. Oziroma, ki je imel nalogo, da združi in koordinira posamezne zakonske predloge o splavu, je osvojil prvi dve načeli, ne pa tretjega, saj je pripisal zdravniku nalogo, da ugotovi, ali obstajajo vsi pogoji za splav. Ne glede na vse druge pismenosti, ki bi tak mehanizem po De Martinovem mnenju povzročili hude težave praktičnega značaja, zaradi velike različnosti ocen, ki bi jih posamezni zdravniki utegnili dati. Glede tega vprašanja je namreč vpliv okolja in socialne opredeljenosti zelo velik — je poudaril tajnik PSI — kot je tudi zelo velik vpliv cerkve, tudi na laične zdravnike. Prav zaradi tega je jasno, da bi v posameznih primerih nastale krivice.

De Martino je tudi ugotovil, da je sklep o splavu vedno zelo težka izbira, saj nasprotuje naravnemu nagonu in težnjam ženske. Če pa pride do take izbire, potem pomeni, da obstajajo zelo resni razlogi, ki jih družba in država morata spoštovati. Na noben način pa ne bi mogli to intimo oceniti, ki je sad dramatičnih notranjih konfliktov, nadomestiti s hladno oceno tuja. Glede na te argumente je tajnik PSI mnenja, da bi najmočnejši skupini, se pravi KD in KPI, še vedno ugnili pravičnega predloga.

Na vprašanje, ali bi bili socialisti pripravljeni izvajati obstrukcionizem v parlamentarnih komisijah in v zbornicah v primeru, da bi bili socialistični predlogi zavrnjeni, je De Martino odgovoril, da to možnost povsem izključuje. Aktualni problemi države, v prvi vrsti gospodarska kriza in njene dramatične posledice glede zaposlovanja, so namreč tako pereči, da bi ne mogli paralizirati parlamenta ter mu preprečiti, da deluje.

Glede možnosti izvedbe referendumov o splavu (potrebni podpisi so bili že zbrani) je De Martino dejal, da ni mogoče zanikati, da obstajajo v referendumu tudi nekateri nevarni aspekti. Ti se ne tičejo toliko rezultata, «kajti prepričan sem — je dejal tajnik PSI — da je vprašanje splava prav tako občuteno, kot je bilo občuteno vprašanje razporeke». Pač pa obstaja politična nevarnost, da bi osredotočili svojo pozornost, in torej tudi angažiranost strank, na eno samo vprašanje ter pustili ob strani druga vprašanja, ki niso nič manj življenjske važnosti, kot splav.

De Martino so tudi vprašali, ali ne bo vprašanje splava še stopnjevalo «zaskrbljenost», s katero socialisti gledajo na zgodovinski kompromis. «Ne verjamem — je odgovoril tajnik PSI — saj je linija komunistov glede vprašanja, ki zadevajo odnose s katoličani, že tradicionalna. Naše stališče pa je drugačno. Popolnoma smo prepričani o potrebi, da se zajamči verska svoboda pred vsakršnim državnim vmešanjem, z enako odločnostjo pa želimo zaščititi državo in njeno zakonodajo pred cerkvičjo».

V zaključku intervjuja je De Martino še poudaril, da se potreba po odnosu z naprednimi katoličani za socialiste rojeva iz še same narave italijanske družbe. Potreba po dogovarjanju s komunisti pa se rojeva iz skupnega izvora in iz dejstva, da sta tako PSI kot KPI stranki delavskega razreda. PSI je izredno občutljiva za vsa vprašanja, ki zadevajo svobodo, ki pa jih ne ločuje od gospodarskih in družbenih problemov. PSI je namreč socialistična stranka, ne pa radikalna ali radikal-socialistična, je zaključil De Martino.

reč vpliv okolja in socialne opredeljenosti zelo velik — je poudaril tajnik PSI — kot je tudi zelo velik vpliv cerkve, tudi na laične zdravnike. Prav zaradi tega je jasno, da bi v posameznih primerih nastale krivice.

De Martino je tudi ugotovil, da je sklep o splavu vedno zelo težka izbira, saj nasprotuje naravnemu nagonu in težnjam ženske. Če pa pride do take izbire, potem pomeni, da obstajajo zelo resni razlogi, ki jih družba in država morata spoštovati. Na noben način pa ne bi mogli to intimo oceniti, ki je sad dramatičnih notranjih konfliktov, nadomestiti s hladno oceno tuja. Glede na te argumente je tajnik PSI mnenja, da bi najmočnejši skupini, se pravi KD in KPI, še vedno ugnili pravičnega predloga.

Na vprašanje, ali bi bili socialisti pripravljeni izvajati obstrukcionizem v parlamentarnih komisijah in v zbornicah v primeru, da bi bili socialistični predlogi zavrnjeni, je De Martino odgovoril, da to možnost povsem izključuje. Aktualni problemi države, v prvi vrsti gospodarska kriza in njene dramatične posledice glede zaposlovanja, so namreč tako pereči, da bi ne mogli paralizirati parlamenta ter mu preprečiti, da deluje.

Glede možnosti izvedbe referendumov o splavu (potrebni podpisi so bili že zbrani) je De Martino dejal, da ni mogoče zanikati, da obstajajo v referendumu tudi nekateri nevarni aspekti. Ti se ne tičejo toliko rezultata, «kajti prepričan sem — je dejal tajnik PSI — da je vprašanje splava prav tako občuteno, kot je bilo občuteno vprašanje razporeke». Pač pa obstaja politična nevarnost, da bi osredotočili svojo pozornost, in torej tudi angažiranost strank, na eno samo vprašanje ter pustili ob strani druga vprašanja, ki niso nič manj življenjske važnosti, kot splav.

De Martino so tudi vprašali, ali ne bo vprašanje splava še stopnjevalo «zaskrbljenost», s katero socialisti gledajo na zgodovinski kompromis. «Ne verjamem — je odgovoril tajnik PSI — saj je linija komunistov glede vprašanja, ki zadevajo odnose s katoličani, že tradicionalna. Naše stališče pa je drugačno. Popolnoma smo prepričani o potrebi, da se zajamči verska svoboda pred vsakršnim državnim vmešanjem, z enako odločnostjo pa želimo zaščititi državo in njeno zakonodajo pred cerkvičjo».

V zaključku intervjuja je De Martino še poudaril, da se potreba po odnosu z naprednimi katoličani za socialiste rojeva iz še same narave italijanske družbe. Potreba po dogovarjanju s komunisti pa se rojeva iz skupnega izvora in iz dejstva, da sta tako PSI kot KPI stranki delavskega razreda. PSI je izredno občutljiva za vsa vprašanja, ki zadevajo svobodo, ki pa jih ne ločuje od gospodarskih in družbenih problemov. PSI je namreč socialistična stranka, ne pa radikalna ali radikal-socialistična, je zaključil De Martino.

Družina Carle Ovazza zahteva «molk tiska»

TURIN, 2. — Teden dni po ugrabitvi Carle Ovazza, tašče Agnellije hčerke Margherite, je družina zahtevala od srestev javnega obveščanja začasno prekinitve poročanja o podlem izpadu. Med kratko tiskovno konferenco je ugrabljenkin moč iz. Barba Navaretti poudarila, da je od banditov doslej dobila le kratko sporočilo, ki dokazuje, da je njegova žena še živa. Dodala je tudi, da so vse dosedanje govorice o znatni odkupnini, ki naj bi jo zahtevali banditi, ter o neposrednem posegu predsednika Fiata Agnellija le gola izmišljotina, ki je lahko celo nevarna ugrabljenki. Ob koncu je še poudarila, da doslej ugrabljenki še niso zahtevali odkupnine, zaradi česar predvideva, da bodo pogajanja še dolga.

Verjetno je pa ravno ta tiskovna konferenca, zlasti še po zahtevi, naj tisk ne poroča za nekaj časa o ugrabitvi, dokaz, da je družina Barba Navaretti, če ne že neposredno Agnellij, v stiku z banditi in da so pogajanja v teku.

Aretirana voditeljica «avanguardia nazionale»

RIM, 2. — Karabinjerji so v Rimu aretirali 28-letnega Adriana Tilgherija in 32-letnega Bruna Di Luia, ki veljata za ustanovitelja in voditelja zloglasne fašistične organizacije «Avanguardia nazionale». Proti njima so namestniki državnega pravdnika Ciampoli, Santacroce in Armata že prejšnji teden izdali zaporna naloga ob zaključku dveletnih preiskav o delovanju njune prevratniške organizacije zaradi obnavljanja fašistične stranke na osnovi zakona Scelba. Kot je znano, so sodniki izdali skupno 62 zapornih nalogov, od katerih so kakih petdeset izvršili v noči med 24. in 25. novembrom.

Tilgherija in Di Luia so zasedli skoraj po naključju, ko so karabinjerji šli preiskat neko stanovanje v Ul. Sartorio v ardeatinski četrti. Tu so našli pet moških, od katerih je eden takoj povedal, da je Adriano Tilgher, drugega pa so kmalu prepoznali za Di Luia. Ostale tri so identificirali šele pozneje. Gre za 26-letnega Graziana Gubinija iz Perugia ter za Rimljanca Vincenza Vinciguerra in Giulia Crescenzia. Prvega je policija že več časa iskala, ker so sodne oblasti izdale zanj zaporni nalog v okviru preiskave o delovanju razpuščene fašistične organizacije «ordine nuovo». Ostala dva so karabinjerji aretirali, ker sta pomagala Tilgheriju, Di Luia in Gubiniju, da so se izognili aretaciji.

V PRIČAKOVANJU KONFERENCE EVROPSKIH KP

Odnosi med partijami v izjavah Rumjanceva, Azcarateja in Pajette

Predstavnik KP SZ poudaril, da ostaja diktatura proletariata končni cilj skupnih prizadevanj vseh partij

RIM, 2. — Tednik «L'Espresso» bo v prihodnji številki objavil intervju s članom CK KP Sovjetske zveze Aleksejem Rumjancevom ter izjavi voditelja KP Španije Manuela Azcarateja ter člana tajništva KPI Giancarla Pajette o odnosih med komunističnimi strankami.

Rumjancev, ki v intervjuju poudarja, da govori le kot človek, ki proučuje načela marksizma leninizma, med drugim pravi, da je treba biti zelo jasni glede načela diktature proletariata. Mi — nadaljuje — spoštujemo mnenja posameznih komunističnih partij, toda poudarjamo, da diktatura proletariata je in ostane temeljno načelo, ki nas združuje. To pomeni, da se v spreminjenih pogojih kapitalizma lahko izbirajo različne metode in različne poti, ne smemo pa pozabiti, da je končni cilj našega skupnega boja — nadaljuje Azcarate — nekateri še vedno mislijo, da bi nove socialistične spremembe pomenile samo zemljepisno razširitev že obstoječih oblik socializma. To je absurda in brezsmiselna ideja, ki je v nasprotju s samim marksizmom. Če sedaj se namreč pojavljajo ter se bodo tudi v bodočnosti pojavljali novi modeli socializma na višji zgodovinski ravni kot tisti, ki so označevali izkušnje držav z zaostalimi strukturami.

Tudi Pajetta se je ustavil ob pojmu diktature proletariata in dejal, da ta izraz po Marxu in Leninu pomeni «vodstvo in odločujočo politični vpliv s strani nekega razreda, ki prevzame vodilno funkcijo v globoko družbeno preobnovo». Izraz diktatura pa nikakor ne pomeni uporabe terorističnih ali pa avtoritativnih in administrativnih metod v upravljanju oblasti. Glede zahodne Evrope pa so italijanski komunisti mnenja — je še dejal Pajetta — da je to mogoče zgraditi socializem samo po demokratični poti, z zaščito in razvojem demokratičnih struktur, s povečano participacijo in z dejanskim izvajanjem nadzorstva. To pomeni, da je treba oblast izražati v demokratičnih oblikah političnega pluralizma, svobode opozicije in možnosti alternative.

Prispevanje za DIJASKO MATICO

SKRBI PRED PREDSEDNIŠKIMI VOLITVAMI 1976

Veto državnega tajnika Kissingerja za zблиževanje med Kubo in Ameriko

Načrtovanega bezbolskega srečanja med reprezentancama ZDA in Kube ne bo

WASHINGTON, 2. — Ponovno zблиževanje med Združenimi državami Amerike in Kubo, o katerem se govori že dalj časa, je, kot kaže, dokaj zapletena zadeva. Ameriški državni tajnik Kissinger je pred svojim odhodom na Kitajsko, postavil svoj veto za načrt o nadaljnjem procesu zблиževanja med ebema državama. Govorijo, da je ameriški zunanji minister zelo jezen ob moči, ki jo nudi kubanska vlada novoustanovljeni Ljudski republiki Angoli, ki jo vodi Agostinho Neto. Angolska vojska je trenutno v težavah v borbi proti dvema angolskima gibanjema FNLA in UNITA, ki se skušata od podpora belih rasistov ter južnoafriških plačancev polastiti oblasti. Angola je kot znano izredno bogata država in beli kolonialisti se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da bodo po odhodu Portugalcov, s tem ogromnim bogastvom razpolagali Afričani sami.

Kubanska podpora luandski vladi je torej povzročila svoje jezo ameriškega državnega tajnika in dolgotelna voditelja ameriške zunanje politike, ki je postavil svoj veto tudi bezbolskega srečanja med ameriško in kubansko ekipo ki naj bi pospešilo proces zблиževanja. «Politika bezbola» torej ni

takega uspeha kot «politika ping ponga», ki je pred štirimi leti prispevala k popuščanju napetosti med Američani in Kitajci ter pripomogla k navezavi prvih stikov med obema državama. Načrt za bezbolsko srečanje med ekipama, ki bi ju sestavljali najboljši ameriški in kubanski igralci, sta pred časom izdelala televizijska producenta Barry Jacoda in Richard Cohen, ki sta se ukvarjala s tem več kot leto dni. Obe ekipi bi se morali sestati marca v Havani, s tem v zvezi pa so baje oktobra v Ciudad Mexico že dosegli okvirni sporazum, tako vsaj poročajo ameriški tednik «Sports Illustrated».

Kljub nasprotovanju ameriškega državnega tajnika Kissingerja, so mnogi funkcionarji zunanjega ministrstva mnenja, da bi srečanje zelo pripomoglo k vzpostavitvi boljših odnosov med ZDA in Kubo ter vztrajajo pri svoji trditvi, da bi do srečanja lahko prišlo, če bi se odnosi med Kubo in ZDA v tem obdobju nekoliko spremenili. Gre pa za perspektivo, ki je dokaj malo verjetna: v okviru OZN je Kuba glasovala za resolucijo, ki enači sionizem z rasizmom, z druge strani pa niso prispevali k zблиževanju med državama niti zadnji izsledki posebne komisije, ki preiskuje dejavnost a-

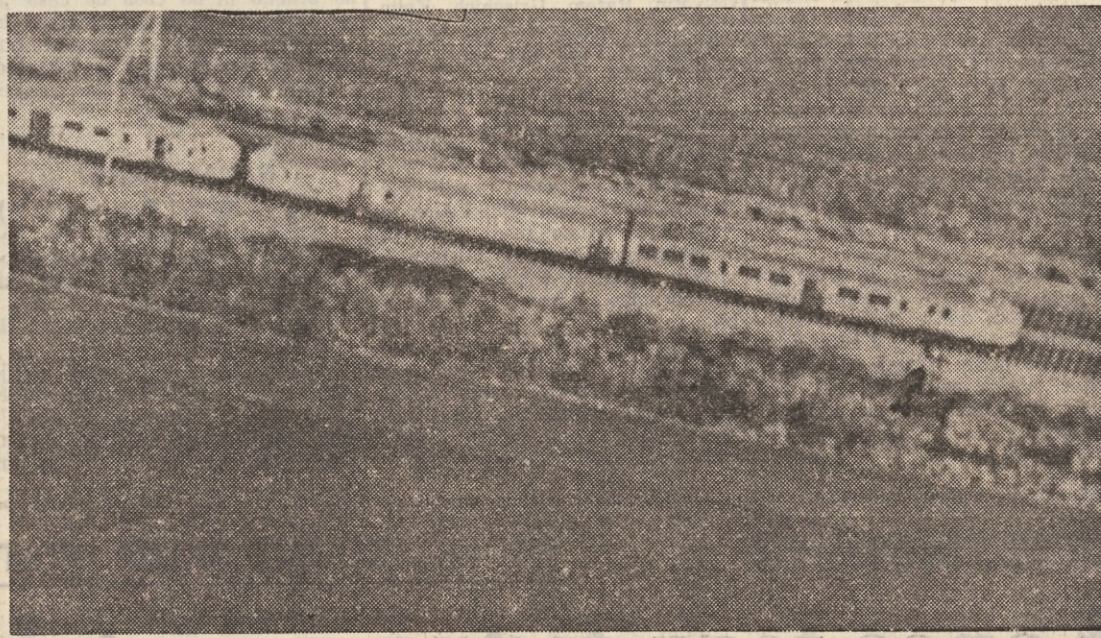
meriških varnostnih agencij, še zlasti CIA, za katero so ugotovili, da je večkrat skušala ubiti kubanskega predsednika Castra. K temu naj še dodamo, da so konec februarja in začetek marca v Združenih državah primarne volitve za določitev republikanskega kandidata za predsedniške volitve leta 1976. Najresnejši Fordov tekmeč je trenutno, kot kaže, kalifornijski guverner Ronald Reagan, ki zagovarja skrajno desničarska, skoraj rasistična in fašistična stališča, zaradi česar mora Ford najti kritje tudi pri desnicah, da bi preprečil Reaganov vzpon. Proces zблиževanja bo torej odvisen od mnogih dejavnikov.

S svoje strani je kubanski predsednik Fidel Castro ugodno sprejel misel o srečanju med ameriško in kubansko bezbolsko reprezentanco, še več, kot strasten igralec košarke, je predlagal organizacijo košarkarske tekme in to svojo misel izrazil ameriškemu senatorju McGovernu, ko je ta maja meseca obiskal Havano. Izvedba tega načrta pa je za sedaj tako rekoč nemogoča. Treba bo po vsej verjetnosti čakati izid predsedniških volitev in nato si bodo Kubanci, za katere je bezbol najpopularnejši šport, lahko ogledali tekmo svojih igralcev proti ameriškim asom.

VČERAJ ZJUTRAJ NA PROGI GRONINGA - AMSTERDAM

NAPAD NA NIZOZEMSKI BRZEC: TERORISTI UBILI TRI LJUDI IN ZAJELI PETDESET TALCEV

Odgovornost za teroristični izpad si lasti gibanje za osvoboditev Molukov

«Ugrabljeni» nizozemski brzec: pušča kaže truplo enega od talcev, ki so ga teroristi vrgli ob progo.

Čilska junta pripravlja umor Allendejevega nečaka

PARIZ, 2. — Odbor za zunanje zadeve MIR (čilskega gibanja revolucionarne levice) je iz Pariza označil kot «provokacijo in laž vest, ki so jo objavili v Santiagu, po kateri naj bi centralni komite MIR obsodil na smrt Allendejevega nečaka Andresa Pascala Allendeja in njegovega sodelavca Nelsona Gutierrez. Poročilo, ki so ga objavili v francoski prestolnici, pravi, da je to manever, s katerim si skuša čilska fašistična junta pripraviti teren za umor obeh nasprotnikov režima.

Čilski dnevnik «El Mercurio» je še prejšnji teden objavil dolg dokument, ki ga je pripisoval centralnemu komiteju MIR in v katerem sta bila Allende in Gutierrez obtožena veleizdaje, ker sta se skupaj s svojima družinama zatekla v veleposlanstvo Kostarike in v apostolsko nunciaturu po oboroženem spopadu s policijo. List je dodajal, da sta bila Allende in Gutierrez, ki veljata za vodilni osebnosti MIR, obsodena na smrt, njuni družici pa na izgnanstvo.

BUENOS AIRES, 2. — Nadškof Formoso, argentinskega mesta v severovzhodnem delu države, in 17 duhovnikov njegove škofije je prejšnjo nedeljo proglasilo enodnevno stavko in znak protesta proti aretaciji župnika vasi El Colorado, ki so ga obdolžili evprevnatiškega delovanja.

Voditeljica britanske konservativne stranke Margaret Thatcher si je včeraj ogledala v Londonu razstavo goveda. Fotograf jo je posnel ob hiku, ki je bil proglašen za «mistra» razstave.

FBI podpiral dejavnost KKK

WASHINGTON, 2. — Izsledki senatne preiskovalne komisije o dejavnosti ameriških voluhunskih, «varnostnih», kot pravijo predstavniki ameriške uprave, agencij postajajo za Belo hišo čedalje bolj koljčljivi. Pred komisijo bo v kratkem pričal Gary Rowe, ki je bil v 60. letih informator FBI in ki trdi, da je ta

HAAG, 2. — Skupina oboroženih mož je davi napadla in zasedla potniški vlak, ki je vozil na progi Groninga — Amsterdam. Teroristi so zajeli za talce vse potnike, od katerih so dva ubili, truplo tretje žrtve pa naj bi bilo še na vlaku. Okoliščine terorističnega izpada niso bile še pojasnjene, ker teroristi streljajo na vsakogar, ki se približa vlaku, zaradi česar se policiji še ni posrečilo, da bi stopila neposredno v stik z njimi. Vest, so skope in netočne, kaže pa vsekakor, da so teroristi člani organizacije za osvoboditev Molukov (otočja, ki spada v indonezijski arhipelag).

Čeprav je bil vlak ugrabljen pred 10. uro, je nizozemska časopisna agencija posredovala prve skope, netočne in včasih tudi protislovne vesti šele opoldne, komaj pozno popoldne pa je bilo mogoče vsaj delno ugotoviti, kako je potekal teroristični izpad. Dejstvo, da so brzec zasedli teroristi, sta odkrila vlakovodja in strojevodja potniškega vlaka, ki je vozil v nasprotni smeri iz Amsterdama v Groningo. Strojovodju so naročili, naj vodi počasi in previdno, ker je verjetno neke na progi vlak, ki ga še pogrešajo. Ko sta pri Beilenu, 120 km severovzhodno od Haaga opazila ustavljen brzec, sta ustavila svoj vlak in se približala, a teroristi so začeli streljati proti njima. Možaka sta jo pobrižala, a teroristi so začeli streljati v francoski prestolnici, pravi, da je to manever, s katerim si skuša čilska fašistična junta pripraviti teren za umor obeh nasprotnikov režima.

Doslej ni bilo še ugotovljeno, koliko je teroristov, domnevajo pa vsekakor, da so v petih ali šestih in oboroženi do zob. Kaže tudi, da so minirali vlake, v katerem so zbrali vseh 50 talcev. Kot rečeno so tudi ubili talca. Okoliščine umora niso znane, kot tudi ni znana istovestnost žrtve. Domnevajo pa, da gre za železničarja, ki naj bi se hotela postaviti po robu napadalcem. Kaže tudi, da je bil ubit še en možki, njegovo truplo pa naj bi bilo še v vlaku.

Do tu skope vesti o napadu. Kmalu po ugrabitvi brzca, ki je ustavljen nekaj km od mesteca Beilenu, so teroristi osvobodili tri talce: gre za žensko in otroka, katerim so izročili sporočilo za oblast. Banditi (ker v bistvu gre za navadna kriminalca, saj noben politični ideal, pa naj bo tako zvišen ne opravičuje take podlega izpada) zahtevajo avtoBUS, ki naj jih odpelje na amsterdamsko letališče Schiphol, od tod pa naj bi z letalom odleteli neznano kam. Podrobnejše vesti o zahtevah in naklepih teroristov ni, ker je bil doslej vsek neposreden stik z njimi nemogoč.

Ko je bila obveščena o napadu na vlak, je policija obkrožila področje s močnimi oddelki do zob oboroženih mož, agenti pa si vsekakor ne upajo približati se brzcu, da ne bi povzročili nerazodene reakcije banditov. Glavni štab moč postavbe je v Beilenu, kjer so stalno v stiku z notranjim ministrstvom, ki vodi obveščanje. Pod večerom so prispele v Beilenu tudi mornariški ostrostrelci, ki so že sodelovali pri podobni akciji v kapelo kaznilnice Palestina in navadna kriminalca ter zahtevali svobodo. Vprašanje pa je vsekakor, če bodo agenti in ostrostrelci v kratkem stopili v akcijo. Najverjetneje je, da bodo skušali najprej streli psihološki odpor teroristov in bodo posegli šele, ko bodo gotovi, da ne izpostavljeno talcev nevarnosti po nepotrebnem.

Kot rečeno kaže, da so teroristi pripadniki gibanja za osvoboditev Molukov, otočja v Indijskem oceanu, ki je bilo do leta 1950 nizozemska kolonija in ki je nato postalo indonezijska last. Prebivalstvo otočja je bilo že od nekdaj znano po svoji zvestosti nizozemskemu kraljestvu in ko so Moluki postali indonezijska last, je okrog 35 tisoč otočanov pobegnilo na Nizozemsko. Ker jim je spodbudil neodvisnost Molukov pobegnilo na Nizozemsko. Ker jim je spodbudil neodvisnost Molukov pobegnilo na Nizozemsko. Ker jim je spodbudil neodvisnost Molukov pobegnilo na Nizozemsko.

Junija je skupina aktivistov omejenega gibanja morala pred sodišče: oboženi so bili, da so pripravili ugrabitev nizozemskega kraljice, da bi izsilili od Haaga podporo za njihov osvobodilni boj. Prebivalci Molukov se namreč še vedno sklicujejo na že trideset let staro obljubo Nizozemcev, da bodo priznali otčujino neodvisnost in pomagali prebivalstvu pri osamosvojitvi od Indonezije.

Pozno zvečer se je zvedelo, da se je petim fantom posrečilo zbežati iz vlaka, ki so ga ugrabili moluski teroristi. Vsi so še na policijski postaji na zaslišanju, a zaradi neprimernega molka preiskovalcev ni bilo mogoče zvedeti, kaj so pobegli povedali o položaju na vlaku.

Medtem je «časna moluska vlada» v izgnanstvu, ki je ostro obsodila kriminalni izpad, skušala posredovati med teroristi in policijo, vendar zaman.